

M.Cervantes: Don Kihot

1. Don Kihot je roman o obubožanem petdesetletnem podeželskem plemiču, ki preživlja dneve ob branju viteških knjig. Svet teh romanov se mu zdi tako čudovit, da se ga odloči obuditi. Tudi sam sklene postati popotni vitez in opravljati junaška dejanja, o katerih je bral. S tem, tako je vsaj prepričan, bo ponovno obudil dobo popotnega viteštva.

Izbere si oprodo in se viteško oborožen ter na mršavem konju Rosinantu odpravi na lov za avanturami.

Njegova dama je Dulsineja Toboška. V očeh don Kihota je najlepša princesa, in če se komu zdi drugače, je to po njegovem le ukana hudobnih čarodejev.

Slednji so tudi tisti, ki vsako don Kihotovo hrabro viteško dejanje spremenijo v komično burko. Don Kihotova norost je tako absolutna, da ga o njegovih prividih ne morejo prepričati niti najtrdnejši dokazi. Poraziti ga je mogoče le z njegovim lastnim orožjem: norostjo, kot to v poštenem boju stori bakalaver Samson. Premagani vitez se vrne v domačo vas, kjer je ozdravljen svoje norosti. Ta ozdravitev pa hkrati pomeni tudi njegovo smrt. Umre duševno zdrav, kot Alonzo Kihano Dobri, vendar prav ta duševna ozdravitev simbolizira poraz Viteza žalostne podobe in je znanilka njegove smrti.

2.

-don Kihotov odnos do sveta: pravic ima le toliko kolikor si jih sam zamisli, kot naprimer, da si izmisli čarovnike; je svoboden popotni vitez, ki je zaljubljen v "princeso Dulsinejo Toboško", in se ne sprijazni z resnico, zato si izmisli za vsako dejanje, ki ne more biti resnično, čarovnike.

-Sančev odnos do Kihota: Sančo je Kihotov oproda in se sicer zaveda, da je njegov gospodar nor, čeprav ga Kihot skoraj v vse prepriča, kot naprimer, da bo Sančo vladal otoku, zato mu Sančo tudi zvesto sledi in služi.

-duševna in telesna portreta obeh:

KIHOT: je zelo slaboten, suh in velik plemič, ki se zgleduje le po viteških romanih, ki jih je doma prebral in so mu tudi zmešali glavo.

SANČO: je majhen in debel kmet, ki se je napotil s Kihotom, zato ker mu je obljubil otok in bogastvo. Verjame v vse, kar se izmisli Kihot. Seveda pa sta zelo odvisna en od drugega, saj sta oba enako nora.

-nasprotje med njima:

Kaže se v tem, ko se Kihot zgleduje le po romanih, Sančo pa mu samo sledi in dela natanko tisto, kar mu Kihot reče. Skupaj pa sta celota dvojnega.

3. Roman nam pomeni vsako obsežnejšo pripoved v prozi, izjemoma lahko tudi v verzih, ki pripoveduje o usodi enega ali več pripovednih oseb, vendar ne več iz junaškega mitičnega ali zgodovinskega sveta, kot je to počel ep, ampak iz stvarnega sedanjega življenja, kot ga vsi poznamo, o prigodah, ljubeznih, družinskih zgodah in neznodah, predvsem pa o notranjih doživljajih, ki spremljajo takšne dogodke.

Roman Don Kihot je kombinacija fantastičnih zgodb in viteško dvorne ideologije. Zlasti v klasični dobi so ti romani pisani v visokem slogu. V njih nastopajo velikani, vile, čarovniki, začarani gozdovi... Glavni junaki so seveda vitezi, ki se jim dogajajo čudeži in nenavadne ter zanimive prigode.

4.Parodija je vsako književno delo, ki posnema ideje, dogodke in junake drugih literarnih del, vendar se jim posmehuje in jih s tem sprevrča v nasprotje.

5.Roman povzema v sebi lastnosti vseh treh osnovnih zvrsti renesančnega romana sploh: viteškega, pastirskega in pikaresknega. Hkrati pa ga nenehno prekinjajo najrazličnejše pesmi, zlasti soneti, vložene krajše in daljše novele ter pastirske zgodbe, pripovedi itd.

6.Pripovedni vložki služijo poučnosti. V prvem delu so ti vložki daljši, govore o osebah višjega rodu, zaznamujejo pa jih resen ton, vzdušje in stil. Njihova funkcija je kontrastna.

Drugi del je poln pregovorov, ki so sami zase posebna literarna zvrst.

7.V romanu se kaže celota nasprotnega kot glavna junaka don Kihot in Sančo. Prvi je idealist, drugi pa realist. Oba sta del Cervantesove osebnosti.

8.Roman je nastal kot parodija na viteške romane in je v tem smislu obračun s srednjim vekom, njegovimi preteklimi ideali, zlasti z viteško častjo, slavo in ljubeznijo. Klasična je v njem združitev temeljnih življenjskih vprašanj in pa vsakdanje stvarnosti, opisane v živih, konkretnih podobah.

9.Don Kihot je tragikomičen, saj je vse skozi roman polno komičnih dogodkov, ampak konča se tragično z don Kihotovo smrtjo.

*M.Cervantes: Don Kihot
izdala: DZS, Ljubljana 1993